

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. december 20.
(OR. en)

15867/22

ENT 172
MI 926
CHIMIE 102
ENV 1279
SAN 658
IND 548
COMPET 1014

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. december 8.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2022) 8854 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA (2022.12.8.) a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra vonatkozó európai értékelési keret létrehozásáról

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a C(2022) 8854 final számú dokumentumot.

Melléklet: C(2022) 8854 final

Brüsszel, 2022.12.8.
C(2022) 8854 final

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2022.12.8.)

**a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra vonatkozó európai
értékelési keret létrehozásáról**

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2022.12.8.)

a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra vonatkozó európai értékelési keret létrehozásáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére, mivel:

- (1) Az európai zöld megállapodás¹ az alábbi négy, egymással összefüggő szakpolitikai célt határozza meg a fenntartható gazdaságra és társadalomra való átállás érdekében: klímasemlegesség, a biológiai sokféleség védelme, körforgásos gazdaság és a toxikus anyagoktól mentes környezetre irányuló szennyezőanyag-mentességi célkitűzés.
- (2) A fenntartható finanszírozásra vonatkozó uniós stratégia² célja a fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozásának támogatása.
- (3) A taxonómiai rendelet³ négy feltételt határoz meg, amelyeket egy gazdasági tevékenységnek teljesítenie kell ahhoz, hogy környezeti szempontból fenntarthatónak minősüljön. Emellett meghatároz hat környezetvédelmi célkitűzést, többek között a körforgásos gazdaságra való áttérést, valamint a környezetszennyezés megelőzését és csökkentését.
- (4) „A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia a toxikus anyagoktól mentes környezetért” című közleményben⁴ (a továbbiakban: vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia) a Bizottság bejelentette, hogy a vegyi és más anyagokra vonatkozóan biztonságos és fenntartható tervezési kritériumokat fog kidolgozni. A Bizottság emellett arra fogja ösztönözni a tagállamokat, az ipart és más érdekelt feleket, hogy az innovációt részesítsék előnyben az aggodalomra okot adó anyagok⁵ lehető legnagyobb mértékű helyettesítése érdekében az egyes ágazatokban, például a textiltermékek, az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok, az információs és kommunikációs technológiák, az építőanyagok, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású mobilitás, az akkumulátorok vagy a megújuló energiaforrások terén.
- (5) Az Európai Parlament állásfoglalást⁶ fogadott el a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról, amelyben hangsúlyozta a biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok kidolgozásának szükségességét a szennyezés megelőzésének és ellenőrzésének elősegítése, a termékekben található veszélyes vegyi anyagok nyomon

---

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2021) 390 final.

³ (EU) 2020/852 rendelet.

⁴ COM(2020) 667 final.

⁵ A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiában (COM(2020) 667 final) meghatározottak szerint.

⁶ Az Európai Parlament 2020. július 10-i állásfoglalása a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról (2020/2531(RSP)), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0201_HU.pdf

követésének javítása, valamint a biztonságosabb és fenntarthatóbb alternatívákkal való helyettesítésük előmozdítása érdekében. A Tanács a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról szóló, 2021. március 15-i következtetéseiben⁷ arra is felszólította a Bizottságot, hogy – a tagállamokkal együttműködve és az érdekelt felekkel konzultálva – haladéktalanul dolgozzon ki harmonizált, egyértelmű és pontos fogalommeghatározásokat, valamint adott esetben kritériumokat vagy elveket a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia hatékony végrehajtása szempontjából kulcsfontosságú fogalmak, például a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi anyagok vonatkozásában.

- (6) A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv⁸ kimondja, hogy a Bizottság a kutatás és innováció révén támogatni fogja a veszélyes anyagok helyettesítését és használatának beszüntetését.
- (7) A szennyezőanyag-mentes levegőre, vízre és talajra vonatkozó uniós cselekvési terv⁹, valamint a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslat¹⁰ hangsúlyozza az annak biztosítására irányuló kötelezettségvállalást, hogy a vegyi és más anyagok a tervezésüknél fogva és az életciklusuk során a lehető legbiztonságosabbak és legfenntarthatóbbak legyenek, és így az anyagciklusok ne legyenek mérgezőek.
- (8) A biztonságos és fenntartható tervezésre vonatkozó első ágazatspecifikus hivatkozás a fenntartható és körforgásos textiliparra vonatkozó uniós stratégiában¹¹ található. A stratégia kiemeli a vegyi és más anyagokra vonatkozó biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok kidolgozásának fontosságát az iparág támogatása érdekében, a textiltermékekben előforduló, aggodalomra okot adó anyagok helyettesítése vagy – ha ez nem lehetséges – minimalizálása céljából.
- (9) Az európai polgárok is látják, hogy cselekedni kell. Egy 2020. évi Eurobarométer felmérés¹² szerint az európaiak 84 %-a aggódik amiatt, hogy a mindennapi termékekben jelen lévő vegyi anyagok milyen hatással vannak az egészségére, 90 %-uk pedig aggódik a vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt.
- (10) A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet¹³ eddig több száz anyagot azonosított különös aggodalomra okot adó anyagként, és még sok más anyag tartozhat az aggodalomra okot adó anyagok közé a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozó javaslatban¹⁴.

---

⁷ A Tanács következtetése – Az Unió vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiája: eljött a teljesítés ideje, 2021. március 15., 6941/21., <https://www.consilium.europa.eu/media/48827/st06941-en21.pdf>

⁸ COM(2020) 98 final.

⁹ COM(2021) 400 final.

¹⁰ COM(2022) 142 final.

¹¹ COM(2022) 141 final.

¹² Eurobarométer felmérés (2020), Az európaiak környezethez való hozzáállása – 2020. március, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257>

¹³ <https://echa.europa.eu/candidate-list-table>

¹⁴ COM(2022) 142 final.

- (11) A biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra való átállás sikeréhez a biztonsági és fenntarthatósági szempontok közös értelmezésére van szükség¹⁵. Ezért ki kell dolgozni a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagok európai értékelési keretét, amely segíthet a biztonsági és fenntarthatósági kritériumok meghatározásában a szereplők, ágazatok és értékláncok közötti koherencia biztosítása érdekében.
- (12) A tervezett keretnek lehetővé kell tennie a vegyi és más anyagok biztonságosságának és fenntarthatóságának átfogó értékelését azok teljes életciklusa során, és támogatnia kell az olyan vegyi és más anyagok tervezését, fejlesztését, előállítását és használatát, amelyek mellett, hogy biztonságosak és fenntarthatóak, kívánatos funkciót vagy szolgáltatást nyújtanak. A keret alkalmazása lehetővé fogja tenni az olyan biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok meghatározását, amelyek segíthetnek a vegyi és más anyagok biztonságára és fenntarthatóságára vonatkozó magas szintű normák meghatározásában.
- (13) A biztonsági és fenntarthatósági dimenziók, szempontok, módszerek, mutatók és eszközök felülvizsgálata¹⁶ – amely ezen ajánlás mellékletének alapját képezi, bár számos további társadalmi-gazdasági fenntarthatósági szempontra is hivatkozik – elsősorban a kémiai biztonságra és a környezeti fenntarthatóságra összpontosít. A már figyelembe vett társadalmi-gazdasági szempontokon túl szükség lehet további társadalmi-gazdasági szempontok értékelésére a további tájékoztatás és a megalapozottabb döntések lehetővé tétele érdekében, különösen a helyettesítés előmozdítása során. Ezeket a megfontolásokat adott esetben figyelembe lehet venni a keret alkalmazásakor.
- (14) A tervezett biztonságos és fenntartható tervezési keret célja, hogy vezető szerepet töltsön be a kutatásban és innovációban, valamint előmozdítsa a legújabb tudományos ismeretek felhasználását annak érdekében, hogy a biztonság és fenntarthatóság terén a legmagasabb szintű innovációs célkitűzéseket lehessen elérni.
- (15) A keretnek arra kell törekednie, hogy az innováció globális referenciapontjává váljon a zöld ipari átállás, az aggodalomra okot adó anyagok előállításának és felhasználásának lehető legnagyobb mértékű helyettesítése, a fenntartható erőforrások és alapanyagok vegyi és más anyagok előállítása céljából való használatának előmozdítása, a vegyi és más anyagok előállítása és felhasználása által az életciklusuk során az éghajlatra, a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt hatás minimalizálása, valamint annak érdekében, hogy az ipar és a hatóságok K+I beruházásait a helyes irányba tereljük.
- (16) Ez az ajánlás biztonságos és fenntartható európai tervezési keretet javasol, amely referenciapontként szolgál a tagállamok, az ipar, a tudományos élet, a kutatási és technológiai szervezetek, valamint a biztonságos és fenntartható vegyi és más anyagok referenciaértékeit biztosító szervek számára.
- (17) Ez az ajánlás tesztelési időszakot ír elő a keret vonatkozásában, a tagállamok és az érdekelt felek tekintetében önkéntes jelentéstételi mechanizmussal. A keret felülvizsgálatának folyamata legkésőbb a tesztelési időszak végéig veszi kezdetét. A

---

¹⁵ Európai Bizottság: *Mapping study for the development of Sustainable by Design criteria*, 2021, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f679c200-a314-11eb-9585-01aa75ed71a1/language-en>

¹⁶ Caldeira, C., et al.: *Safe and Sustainable by Design chemicals and materials. Review of safety and sustainability dimensions, aspects, methods, indicators, and tools*, EUR 30991 EN, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-47560-6 (online), doi:10.2760/879069 (online), JRC127109. 2022.

tesztelési időszak során gyűjtött visszajelzések alapján a Bizottság mérlegelni fogja, hogy adott esetben további biztonsági és környezeti, valamint gazdasági és társadalmi fenntarthatósági szempontokat vegyen figyelembe az értékelés során.

- (18) Amint azt a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia hangsúlyozza, a biztonságos és fenntartható vegyi anyagok biztosítására irányuló állami és magánberuházások növelése, valamint a vegyipar nagyobb innovációs kapacitása létfontosságú szerepet fog játszani az új megoldások kidolgozásában, valamint a zöld és a digitális átállás támogatásában. Az ezen ajánlás alapját képező, 2030-ra vonatkozó jövőképek ezért biztosítania kell, hogy a biztonságos és fenntartható vegyi és más anyagokra vonatkozó jövőbeli európai, nemzeti és nemzetközi kezdeményezések a javasolt kereten alapuljanak. A Bizottság nemzetközi fórumokon is elő fogja mozdítani ezt az ajánlást.
- (19) A keretrendszer tesztelésének ösztönzése és különösen az aggodalomra okot adó anyagok kezelése érdekében a Bizottság támogatni fogja a tesztelési időszakot. Ez különösen a Horizont Európa keretprogramnak a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagok kifejlesztésére irányuló intézkedései, valamint a keret által kínált értékelési lehetőségek bővítését célzó tesztelési módszerek és értékelési eszközök kidolgozása és fejlesztése révén fog megvalósulni.
- (20) A Bizottság emellett kidolgozta a biztonságos és fenntartható vegyi és más anyagokra vonatkozó stratégiai kutatási és innovációs tervet¹⁷, amely azonosítja a vegyi és más anyagok életciklusának (tervezés, előállítás, felhasználás és ártalmatlanítás/újrafeldolgozás/helyreállítás) kulcsfontosságú kutatási és innovációs területeit, hogy európai és nemzeti szinten elősegítse és támogassa a biztonságos és fenntartható vegyi és más anyagokra való ipari átállást.
- (21) A Bizottság – a tervezett keret végrehajtásához szükséges adatok tudatában – továbbra is elő fogja mozdítani a megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható (FAIR) adatok használatát. A Bizottság a vegyi anyagokra vonatkozó közös uniós adatplatformot¹⁸ fejleszt ki annak érdekében, hogy előmozdítsa a vegyi anyagokkal kapcsolatos uniós jogi aktusokban használt meglévő adatok megosztását, hozzáférhetőségét és újrafelhasználását.
- (22) Ez az ajánlás tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét, mivel a tervezett biztonságos és fenntartható tervezési keret az Európai Kutatási Térség, valamint a vegyi és más anyagok egységes piacának igényeit szolgálja, ahol a vegyi és más anyagok biztonságosságának és fenntarthatóságának európai szintű közös értelmezésére van szükség. Tiszteletben tartja továbbá az arányosság elvét, mivel a keret létrehozását jogilag nem kötelező erejű eszközökkel végzett tesztelési időszakkal ötvözi, anélkül, hogy csorbítaná a vegyi és más anyagokra vonatkozó, meglévő vagy jövőbeli (uniós) jogszabályokat,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. CÉL ÉS HATÁLY

- 1.1. Ez az ajánlás javasolja a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra vonatkozó európai keret létrehozását a kutatási és innovációs

¹⁷ Európai Bizottság: Strategic Research and Innovation Plan for Safe and Sustainable Chemicals and Materials, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2022, ISBN 978-92-76-49115-6, doi 10.2777/876851.

¹⁸ COM(2020) 667 final.

tevékenységek vonatkozásában. A tesztelési időszakkal és a kerettel kapcsolatos, a Bizottság Közös Kutatóközpontjának technikai jelentésein^{19,20} alapuló részleteket ezen ajánlás melléklete tartalmazza.

- 1.2. A tervezett keret a vegyi vagy más anyagok biztonsági és fenntarthatósági szempontjainak értékelésére szolgáló módszerekből áll. A keret alkalmazásával kapott eredmények lehetővé fogják tenni a biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok meghatározását, beleértve az elért eredmények alapján kidolgozott pontozási rendszereket és küszöbértékeket. A kritériumok meghatározásának folyamata a keret felülvizsgálatával párhuzamosan fog indulni. Ezen ajánlás célja, hogy elindítsa az értékelési keret tesztelését, továbbá visszajelzéseket kapjon a relevancia, a megbízhatóság és a működőképesség javítása érdekében.
- 1.3. Az ajánlás címzettjei a tagállamok, az ipar, beleértve a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k), a tudományos körök, valamint a kutatási és technológiai szervezetek, amelyek hozzájárulnak a vegyi és más anyagok fejlesztéséhez, vagy azon dolgoznak. Az ajánlásban a Bizottság felkéri a címzetteket a keret használatára a vegyi és más anyagokkal kapcsolatos K+I-programjaikban és -tevékenységeikben. Arra is ösztönzi őket, hogy a vonatkozó szakpolitikai vagy stratégiai dokumentumokban hivatkozzanak a keretre.
- 1.4. A tagállamoknak, az iparnak, a tudományos köröknek, valamint a kutatási és technológiai szervezeteknek azt is biztosítaniuk kell, hogy a keret alkalmazása során előállított és használt módszerek, modellek és adatok összhangban legyenek a megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható (FAIR) vezérelvekkkel.

2. TAGÁLLAMOK ÁLTALI ALKALMAZÁS

A tagállamokat az alábbiakra ösztönözzük:

- 2.1. A keret használatának előmozdítása nemzeti K+I-programjaikban, alkalmazásokkal és felhasználási esetekkel támogatva a tesztelési időszakot.
  - 2.2. Több, jó minőségű, megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható adat elérhetővé tétele a biztonság és a fenntarthatóság értékeléséhez azáltal, hogy beépítik ezt a szempontot a nemzeti K+I-programjaikba és adott esetben a kapcsolódó szakpolitikákba.
  - 2.3. Az értékelési módszerek, modellek és eszközök fejlesztésének támogatása, valamint újak elérhetővé tétele a keretbe történő integráció céljából a biztonsági és fenntarthatósági értékelés javítása érdekében.
  - 2.4. Az oktatási tantervek kidolgozásának támogatása a keret végrehajtásához szükséges készségek oktatásának biztosítása érdekében.
- ## 3. AZ IPAR, A TUDOMÁNYOS KÖRÖK, VALAMINT A KUTATÁSI ÉS TECHNOLOGIAI SZERVEZETEK ÁLTALI ALKALMAZÁS

---

¹⁹ Caldeira C., Farcas L., Moretti, C., et al.: *Safe and Sustainable by Design chemicals and materials. Review of safety and sustainability dimensions, aspects, methods, indicators, and tools*, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-47560-6, doi:10.2760/879069.

²⁰ Caldeira C., Farcas L., Garmendia, I., et al.: *Safe and sustainable by design chemicals and materials: Framework for the definition of safe and sustainable by design criteria for chemicals and materials*, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-53264-4, doi: 10.2760/487955.

Az ipart (beleértve a kkv-kat), a tudományos köröket, valamint a kutatási és technológiai szervezeteket az alábbiakra ösztönözzük:

- 3.1. A keret alkalmazása a K+I-folyamatainkban a vegyi vagy más anyagok kifejlesztése érdekében, hozzájárulva ezáltal a tesztelési időszakhoz.
- 3.2. Jó minőségű, megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható adatok elérhetővé tétele a biztonság és a fenntarthatóság értékelése érdekében, a szellemi tulajdon-jogok és adott esetben a biztonsági megfontolások figyelmen kívül hagyása nélkül.
- 3.3. Olyan új értékelési módszerek, modellek és eszközök kidolgozásának és rendelkezésre bocsátásának támogatása, amelyek beépíthetők a keretbe a biztonsági és fenntarthatóság értékelés javítása érdekében.
- 3.4. A szakmai képzési és oktatási tantervek kidolgozásának támogatása a keret végrehajtásához szükséges készségek oktatásának biztosítása érdekében.

4. JELENTÉSTÉTEL AZ AJÁNLÁS VÉGREHAJTÁSÁRÓL

- 4.1. Arra ösztönözzük a tagállamokat, az ipart, a tudományos köröket, valamint a kutatási és technológiai szervezeteket, hogy számoljanak be a Bizottságnak az ajánlás tesztelési időszak alatt történő végrehajtásáról.
- 4.2. A jelentéstétel megkönnyítése érdekében a Bizottság jelentéstételi sablont fog rendelkezésre bocsátani. A továbbított információknak a következőket kell tartalmazniuk:
  - hogyan használják a tagállamok, az ipar, az egyetemek, valamint a kutatási és technológiai szervezetek a keretet a kutatási és innovációs programjaikban, tevékenységeikben és máshol,
  - a keret tesztelésére szolgáló kezdeményezések és felhasználási esetek,
  - új módszerek, modellek és eszközök kidolgozására irányuló kezdeményezések a biztonság és a fenntarthatóság értékelése érdekében, valamint az, hogy az eredményeik hogyan érhetők el és használhatók fel,
  - a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagok fejlesztésére irányuló kezdeményezések,
  - a keret tesztelése során kapott eredményeket bemutató értékelő jelentések,
  - a keret használatából adódó problémák és szűk keresztmetszetek,

- információk olyan pontozási rendszerek és küszöbértékek létrehozásáról, amelyek támogathatják a biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok meghatározását a felülvizsgált keretben.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2022.12.8.

a Bizottság részéről
Marija GABRIEL
a Bizottság tagja

